

Obsah

Seznam autorů	5
Seznam zkratk	21
Předmluva	25
Kapitola I: Úvodní výklady	27
1 Pojem trestního práva, trestního řízení a trestního práva procesního	27
2 Předmět trestního práva procesního, předmět trestního řízení a předběžné otázky	31
3 Poměr českého trestního práva procesního k jiným odvětvím českého práva	34
4 Trestní právo procesní a související obory	36
Kapitola II: Trestněprocesní zákony	38
1 Prameny trestního řízení	38
2 Výklad trestního řádu	42
3 Působnost trestního řádu	46
3.1 Působnost časová	46
3.2 Působnost místní	48
3.3 Působnost věcná	49
3.4 Působnost osobní	49
Kapitola III: Ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod	56
1 Ústavněprávní garance	56
2 Mezinárodní závazky České republiky	59
3 Unijní úroveň ochrany	62
4 Koncepce ochrany lidských práv a základních svobod v trestním řízení	63
4.1 Úroveň normativní	63
4.2 Úroveň institucionální	64
4.3 Úroveň systémová	65
4.4 Úroveň procedurální	66

Kapitola IV: Základní zásady trestního řízení	67
1 Pojem, význam a systém základních zásad českého trestního řízení ..	67
2 Zásada stíhání jen ze zákonných důvodů	70
3 Zásada přiměřenosti a zdrženlivosti	71
4 Zásada rychlého procesu (rychlosti řízení)	72
5 Zásada spolupráce orgánů trestního řízení se zájmovými sduženými občany	73
6 Zásada zajištění práva na obhajobu	74
7 Zásada zajištění práv poškozeného	76
8 Zásada oficiality	77
9 Zásada legality	78
10 Zásada obžalovací	78
11 Zásada veřejnosti	81
12 Zásada vyhledávací	83
13 Zásada bezprostřednosti a zásada ústnosti	84
14 Zásada presumpce nevinny	87
15 Zásada volného hodnocení důkazů	89
16 Zásada materiální pravdy	90
Kapitola V: Subjekty trestního řízení	93
1 Subjekty a strany v trestním řízení	93
2 Procesní způsobilost subjektů v trestním řízení	97
Kapitola VI: Soudy	99
1 Soudy a organizace soudnictví v České republice	99
1.1 Poslání soudů	99
1.2 Právní úprava postavení a činnosti soudů	100
1.3 Základní struktura soudů	102
2 Úkoly a soustava soudů působících v trestních věcech	103
3 Pravomoc a příslušnost soudů v trestním řízení	107
3.1 Obecné výklady o pravomoci soudů	107
3.2 Obecné výklady o příslušnosti soudů	108
3.3 Věcná a funkční příslušnost	110
3.4 Místní příslušnost	116
3.5 Příslušnost pro společné řízení	121
3.6 Odnětí a přikázání věci	126
4 Obsazení soudů	127
4.1 Soudci	127

5 Další úřední osoby	131
5.1 Vyšší soudní úředník, justiční kandidát, asistent soudce	131
5.2 Zapisovatel a protokolující úředník	133
5.3 Tlumočník	134
5.4 Probační úředník (úředník Probační a mediační služby)	135
6 Vyloučení osob z vykonávání úkonů trestního řízení	141
Kapitola VII: Státní zastupitelství	144
1 Obecné výklady o veřejné žalobě. Současná organizace a působnost státního zastupitelství	144
1.1 Úloha státního zástupce v trestním řízení a jeho vztah k jiným orgánům a osobám	150
1.2 Úloha státního zástupce v přípravném řízení trestním	152
1.3 Úloha státního zástupce v řízení před soudem prvního stupně, v řízení o opravných prostředcích a při výkonu rozhodnutí	155
1.4 Úřad evropského veřejného žalobce	158
Kapitola VIII: Policejní orgán	160
1 Pojmy „policejní orgán“, „vyšetřovací orgán“	160
2 Úkoly policejního orgánu v přípravném řízení	163
3 Úkoly policejního orgánu v řízení před soudem	167
Kapitola IX: Obviněný a obhájce	168
1 Obviněný	168
1.1 Podezřelý, obviněný, obžalovaný, odsouzený	168
1.2 Způsobilost být obviněným, procesní způsobilost	170
1.3 Práva obviněného – právo na obhajobu	171
1.4 K jednotlivým právům osoby, proti níž se trestní řízení vede	173
2 Obhájce	178
2.1 Postavení obhájce v trestním řízení	178
2.2 Práva a povinnosti obhájce	179
2.3 Obhájce zvolený a ustanovený	182
2.3.1 Zvolený obhájce	182
2.3.2 Ustanovený obhájce	185
3 Jiné osoby s obhajovacími právy	186
3.1 Zákonný zástupce obviněného mladistvého a opatrovník	186
3.2 Osoby se samostatnými obhajovacími právy	188

Kapitola X: Poškozený a zúčastněná osoba	190
1 Poškozený v trestním řízení	190
1.1 Současná právní úprava postavení poškozeného	190
1.2 Práva poškozeného v trestním řízení	196
1.3 Uplatňování nároku poškozeného v tzv. adhezním řízení	203
1.4 Práva poškozeného podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže a zákona o tr. odpovědnosti p. o.	209
1.5 Práva obětí podle zákona o obětech trestných činů	211
1.6 Právo na účinné vyšetřování	218
2 Zúčastněná osoba v trestním řízení	220
2.1 Současná právní úprava postavení zúčastněné osoby	220
2.2 Práva zúčastněné osoby v trestním řízení	221
2.3 Rozhodování o zabrání věci nebo o zabrání části majetku	222
3 Zákonný zástupce, opatrovník a zmocněnec poškozeného a zúčastněné osoby	222
3.1 Zákonný zástupce, opatrovník, zmocněnec a právní nástupce poškozeného	222
 Kapitola XI: Obecné výklady o procesních úkonech	 226
1 Pojem procesních úkonů	226
2 Obsah, forma, místo, čas a jazyk procesních úkonů	228
2.1 Obsah procesních úkonů	228
2.2 Forma procesních úkonů	228
2.3 Místo a čas procesních úkonů	231
2.4 Jazyk procesního úkonu	231
3 Podání	233
4 Lhůty	234
5 Doručování	238
6 Nahlížení do spisů	241
7 Pořádková pokuta	242
 Kapitola XI: Zajištění osob, věcí a jiných majetkových hodnot důležitých pro trestní řízení	 245
1 Obecné výklady	245
2 Zajištění osoby obviněného	246
2.1 Předvolání	247
2.2 Pořádková pokuta	248
2.3 Předvedení	248

2.4	Zadržení, příkaz k zadržení	249
2.5	Příkaz k zatčení	252
2.6	Zákaz vycestování do zahraničí	253
2.7	Vazba	254
2.7.1	Obecně	254
2.7.2	Obecné podmínky pro vzetí obviněného do vazby	256
2.7.3	Zákonné důvody vazby	257
2.7.4	Trvání vazby a její přípustná délka	261
2.7.5	Rozhodování o vazbě	264
2.7.6	Nahrazení vazby mírnějším zajišťovacím opatřením	267
2.7.7	Omezení obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody	271
2.7.8	Vazba mimo rámec trestního stíhání	271
2.7.9	Výkon vazby	272
2.7.10	Náhrada škody způsobené rozhodnutím o vazbě	273
3	Zvláštnosti zajištění osoby mladistvého	273
4	Opatření jiných osob	276
5	Opatření věcí důležitých pro trestní řízení	277
5.1	Obecně	277
5.2	Zajištění věcí pro důkazní účely – vydání a odnětí věci	279
5.3	Zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti a náhradní hodnoty	280
5.4	Vrácení, vydání a další nakládání s věcmi důležitými pro trestní řízení	282
5.5	Domovní a osobní prohlídka a prohlídka jiných prostor a pozemků	283
5.6	Vstup do obydlí, jiných prostor a na pozemek	285
5.7	Provádění důkazů v bytě, obydlí, jiných prostorách a na pozemku	286
5.8	Zadržení a otevření zásilek	286
5.9	Záměna zásilky	287
5.10	Sledovaná zásilka	287
5.11	Odposlech a záznam telekomunikačního provozu	288
6	Předběžná opatření	291
6.1	Obecně	291
6.2	Jednotlivé druhy předběžných opatření	292
6.3	Rozhodování o předběžných opatřeních	295
6.4	Trvání předběžných opatření	295
6.5	Důsledky neplnění uloženého předběžného opatření	296
7	Zajišťovací opatření v řízení proti právnické osobě	296

Kapitola XIII: Obecné výklady o důkazech	299
1 Dokazování v trestním procesu	299
2 Základní zásady a základní pojmy důkazního práva	301
3 Předmět a rozsah dokazování	307
3.1 Okolnosti důležité pro rozhodnutí ve věci samé (hledisko hmotného práva)	308
3.2 Okolnosti důležité pro použití odklonů, resp. zvláštních způsobů řízení a dohody o vině a trestu (hledisko hmotného i procesního práva)	309
3.3 Okolnosti důležité pro postup v řízení (hledisko procesního práva, např. okolnosti odůvodňující zproštění povinnosti svědčit, přerušeni řízení apod.)	310
3.4 Osvědčování skutečností	310
3.5 Dokázány musí být všechny okolnosti významné pro rozhodnutí ..	311
4 Rozdělení důkazů	314
5 Proces dokazování a důsledky porušení předpisů o dokazování ...	317
6 Rozvržení dokazování do různých stadií trestního řízení	318
6.1 Dokazování v přípravném řízení	319
6.2 Dokazování v řízení před soudem	323
6.2.1 Dokazování při předběžném projednání obžaloby	323
6.2.2 Dokazování v hlavním líčení	324
6.2.3 Dokazování ve veřejném a neveřejném zasedání obecně ..	328
6.2.4 Dokazování v odvolacím řízení	329
6.2.5 Dokazování v řízení o dovolání, stížnosti pro porušení zákona a v řízení o povolení obnovy	329
6.2.6 Dokazování ve vykonávacím řízení	330
Kapitola XIV: Jednotlivé důkazní prostředky	331
1 Úvod	331
2 Výpověď obviněného	332
3 Výpověď svědka	339
3.1 Pojem svědka	339
3.2 Způsobilost být svědkem a povinnost svědčit	341
3.3 Provádění důkazu výsledkem svědka	345
3.4 Hodnocení svědecké výpovědi	351
4 Odborné vyjádření a znalecký posudek	354
4.1 Odborné vyjádření	354
4.2 Znalecký posudek	356
4.3 Provádění důkazu znalcem	360

5	Ohledání	365
5.1	Společné zásady	365
5.2	Prohlídka těla a jiné podobné úkony	366
5.3	Prohlídka a pitva mrtvoly a její exhumace	367
5.4	Ohledání věci metodou kriminalistické praktické činnosti	368
5.5	Vyšetření duševního stavu	369
6	Důkaz věcný a listinný	370
7	Některé zvláštní způsoby dokazování	372
7.1	Konfrontace (§ 104a)	373
7.2	Rekognice (§ 104b)	376
7.3	Vyšetřovací pokus (§ 104c)	379
7.4	Rekonstrukce (§ 104d)	381
7.5	Prověrka na místě (§ 104e)	383
Kapitola XV: Rozhodnutí		385
1	Obsah a forma rozhodnutí	385
2	Rozsudek	387
2.1	Pojem, význam a obsah rozsudku	387
2.2	Usnášení, vyhlásování, vyhotovování a oznamování rozsudku	394
3	Trestní příkaz	399
3.1	Pojem, význam a obsah trestního příkazu	399
3.2	Vyhotovování a oznamování trestního příkazu	401
4	Usnesení	401
4.1	Pojem, význam a obsah usnesení	401
4.2	Usnášení, vyhlásování, vyhotovování a oznamování usnesení	403
5	Rozhodnutí svého druhu	405
6	Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí	406
7	Opatření jako procesní úkon	412
Kapitola XVI: Náklady trestního řízení a jejich náhrada		414
1	Obecně k nákladům trestního řízení	414
2	Náhrada nákladů, jež nese stát	416
3	Náhrada odměny a hotových výdajů obhájce	423
4	Náhrada nákladů spojených s účastí poškozeného v trestním řízení	425
Kapitola XVII: Stadia trestního řízení		429

Kapitola XVIII: Přípravné řízení trestní	432
1 Formy přípravného řízení	432
1.1 Postup před zahájením trestního stíhání	434
1.1.1 Povaha úkonů prováděných v řízení před zahájením trestního stíhání	434
1.1.2 Rozhodnutí v rámci postupu před zahájením trestního stíhání	440
1.2 Zahájení trestního stíhání, vyšetřování	443
1.2.1 Zahájení trestního stíhání a postup při vyšetřování	443
1.2.2 Povaha úkonů prováděných v rámci vyšetřování	448
1.2.3 Zvláštní ustanovení o vyšetřování některých trestných činů	449
1.2.4 Rozhodnutí v rámci vyšetřování	450
1.2.5 Dohoda o vině a trestu	455
1.3 Zkrácené přípravné řízení	456
1.3.1 Postup při provádění zkráceného řízení	456
1.3.2 Povaha úkonů prováděných při zkráceném řízení	458
1.3.3 Rozhodnutí ve zkráceném řízení	459
2 Orgány přípravného řízení	460
Kapitola XIX: Předběžné projednání obžaloby	463
1 Charakteristika, účel a podstata předběžného projednání obžaloby	463
2 Rozsah a důvody předběžného projednání obžaloby	464
3 Další postup po nařízení předběžného projednání obžaloby	465
4 Rozhodnutí v předběžném projednání obžaloby	466
4.1 Způsoby rozhodnutí	466
4.2 Forma a obsah rozhodnutí	469
4.3 Opravné prostředky	469
4.4 Účinky pravomocného rozhodnutí, nové předběžné projednání obžaloby	470
Kapitola XX: Hlavní líčení	471
1 Účel a význam hlavního líčení. Charakteristické rysy hlavního líčení	471
2 Příprava hlavního líčení	475
2.1 Doručení obžaloby	475
2.2 Nařízení hlavního líčení	477
2.3 Rozhodnutí soudu	478

2.4	Další faktické úkony a opatření	479
3	Účast osob u hlavního líčení	480
4	Průběh hlavního líčení	485
4.1	Počátek hlavního líčení	486
4.2	Dokazování v hlavním líčení	489
4.3	Závěr hlavního líčení	496
4.4	Odročení hlavního líčení	497
5	Rozhodnutí v hlavním líčení	499
5.1	Podklad pro rozhodnutí, typy a formy rozhodnutí	499
5.2	Totožnost skutku	501
5.3	Rozsudek	505
5.4	Zastavení trestního stíhání	508
5.5	Podmíněné zastavení trestního stíhání, schválení narovnání, odstoupení od trestního stíhání mladistvého	509
5.6	Přerušování trestního stíhání	510
5.7	Předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti, postoupení věci jinému orgánu	511
5.8	Vrácení věci státnímu zástupci k došetření	512
5.9	Rozhodnutí mimo hlavní líčení	512
6	Skutek a změny v jeho koncepci po novele účinné od 1. 1. 2002 ...	513
Kapitola XXI: Veřejné, neveřejné a vazební zasedání		519
1	Obecné výklady	519
2	Veřejné zasedání	520
2.1	O čem se v něm rozhoduje	520
2.2	Příprava veřejného zasedání a účast osob v něm	522
2.3	Průběh veřejného zasedání a rozhodnutí soudu	525
3	Neveřejné zasedání	526
3.1	O čem se v něm rozhoduje	526
3.2	Příprava neveřejného zasedání a účast osob v něm	527
3.3	Průběh neveřejného zasedání a rozhodnutí soudu	527
4	Vazební zasedání	528
4.1	O čem se v něm rozhoduje	528
4.2	Příprava vazebního zasedání a účast osob v něm	529
4.3	Průběh vazebního zasedání a rozhodnutí soudu	530
Kapitola XXII: Obecné výklady o přezkoumávání rozhodnutí		531
1	Podstata opravného řízení a jeho účel v trestním řízení	531
2	Opravné prostředky v českém trestním řízení	536

3	Principy opravného řízení	538
3.1	Obecné principy	538
3.2	Specifické principy opravného řízení	539
4	Rozdělení opravných prostředků a principy, které se u nich uplatňují	544
Kapitola XXIII: Odvolání		553
1	Podstata, význam a charakteristické rysy odvolání	553
2	Předmět, rozsah a důvody odvolání	557
3	Osoby oprávněné podat odvolání a rozsah jejich odvolacích práv ..	561
4	Podání odvolání a jeho účinky, vzdání se odvolání a jeho zpětvzetí	566
4.1	Podání odvolání a jeho účinky	566
4.2	Vzdání se a zpětvzetí odvolání	569
5	Řízení u soudu prvního stupně po podání odvolání	571
6	Řízení u odvolacího soudu	574
6.1	Odvolací soud	574
6.2	Typy jednání odvolacího soudu	575
6.3	Rozsah přezkumné činnosti odvolacího soudu	581
7	Rozhodnutí odvolacího soudu	587
7.1	Obecně o rozhodování odvolacího soudu	587
7.2	Jednotlivé způsoby rozhodnutí o podaném odvolání	592
8	Řízení u soudu prvního stupně po vrácení věci	607
Kapitola XXIV: Stížnost		612
1	Základní charakteristika stížnosti	612
2	Předmět stížnosti	614
2.1	Usnesení policejního orgánu a usnesení státního zástupce učiněné podle § 174 odst. 2 písm. c) a e)	615
2.2	Usnesení státního zástupce a soudu	616
3	Osoby oprávněné podat stížnost. Vzdání se a zpětvzetí stížnosti ...	618
4	Řízení o stížnosti	622
5	Rozhodnutí o stížnosti	626
Kapitola XXV: Dovolání		628
1	Podstata a charakteristické rysy dovolání	628
2	Předmět a důvody dovolání	630
3	Podání dovolání a jeho účinky. Řízení u soudu prvního stupně ...	642

4 Osoby oprávněné podat dovolání, vzdání se dovolání a jeho zpětvzetí	646
5 Řízení u dovolacího soudu	648
5.1 Dovolací soud	648
5.2 Typy jednání dovolacího soudu	649
5.3 Rozsah přezkumné činnosti dovolacího soudu	653
6 Rozhodnutí dovolacího soudu	657
6.1 Obecně o rozhodování dovolacího soudu	657
6.2 Jednotlivé způsoby rozhodnutí o podaném dovolání	661
7 Další řízení po rozhodnutí o dovolání	668
 Kapitola XXVI: Stížnost pro porušení zákona	 671
1 Podstata a charakteristické rysy stížnosti pro porušení zákona . . .	671
2 Podání stížnosti pro porušení zákona a její účinky. Předmět a důvody stížnosti pro porušení zákona	673
3 Řízení u Nejvyššího soudu	679
3.1 Typy jednání Nejvyššího soudu	679
3.2 Rozsah přezkumné činnosti Nejvyššího soudu	683
4 Rozhodnutí Nejvyššího soudu	685
4.1 Obecně o rozhodování Nejvyššího soudu	685
4.2 Jednotlivé způsoby rozhodnutí o podané stížnosti pro porušení zákona	687
5 Další řízení po rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona	691
 Kapitola XXVII: Obnova řízení	 693
1 Podstata a charakteristické rysy obnovy řízení	693
2 Předmět a důvody obnovy řízení	695
3 Podání návrhu na obnovu řízení. Osoby oprávněné podat návrh na obnovu řízení	702
4 Řízení o návrhu na povolení obnovy a rozhodnutí o něm	707
4.1 Řízení obnovovací	707
4.2 Rozhodnutí soudu o návrhu na povolení obnovy řízení	710
5 Řízení po povolení obnovy	713
 Kapitola XXVIII: Zvláštní způsoby řízení	 717
1 Obecné výklady	717
2 Řízení ve věcech mladistvých	719
3 Řízení proti uprchlému	730
4 Podmíněné zastavení trestního stíhání	734

5	Narovnání	740
6	Řízení před samosoudcem	742
7	Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu	747
8	Řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu	748
9	Řízení o schválení dohody o vině a trestu	750
10	Prohlášení viny	753
Kapitola XXIX: Vykonávací řízení		755
1	Účel a význam výkonu rozhodnutí, příslušnost soudu a jiných orgánů, právní úprava vykonávacího řízení	755
2	Předpoklady k výkonu rozhodnutí a společné zásady	761
3	Výkon trestů	766
3.1	Výkon trestu odnětí svobody	766
3.2	Podmíněné odsouzení a podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem	770
3.3	Výkon ostatních trestů	771
4	Výkon ochranných opatření	777
5	Výkon opatření uložených mladistvému	778
6	Výkon některých jiných rozhodnutí	781
7	Výkon rozhodnutí o zajištění majetku a věcí v trestním řízení	783
8	Zahlazení odsouzení	785
9	Udělení milosti a použití amnestie	787
10	Náhrada škody způsobené rozhodnutím o vazbě, o trestu a o ochranném opatření	789
Kapitola XXX: Mezinárodní justiční spolupráce v trestním řízení		792
1	Obecné výklady k mezinárodní justiční spolupráci	792
2	Obecné výklady k justiční spolupráci mezi členskými státy Evropské unie	799
2.1	Období do vzniku Evropské unie	799
2.2	Období od vzniku Evropské unie do přijetí Amsterdamské smlouvy	801
2.3	Období od Amsterdamské smlouvy do Lisabonské smlouvy	803
2.4	Období od účinnosti Lisabonské smlouvy	807
2.4.1	Evropský veřejný žalobce	809
2.4.2	Další rozvoj kontaktních sítí za účelem zlepšení spolupráce ve věcech trestních mezi členskými státy EU	812

2.4.3	Soudní dvůr Evropské unie a rozhodování předběžných otázek	812
3	Vydání k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu	813
3.1	Obecné výklady, mezinárodní soudy	813
3.1.1	Vydání na základě mnohostranné smlouvy nebo na základě kombinace dvou a více mnohostranných smluv	815
3.1.2	Vydání na základě dvoustranné smlouvy	816
3.2	Vnitrostátní úprava vydávacího řízení	817
3.2.1	Vydání z cizího státu do České republiky	817
3.2.2	Vydání z České republiky do ciziny	819
3.3	„Předání“ na místo „vydání“ v Evropské unii – evropský zatýkácí rozkaz	821
4	Právní pomoc v užším smyslu	823
4.1	Obecné výklady, mezinárodní smlouvy	823
4.2	Vnitrostátní úprava	826
4.3	Spolupráce v rámci Evropské unie	827
5	Předání a převzetí trestního řízení	833
5.1	Obecné výklady, mezinárodní smlouvy	833
5.2	Vnitrostátní úprava předání trestního řízení	836
6	Problematika vlivu cizozemských trestních rozhodnutí na trestní řízení v České republice	838
6.1	Vliv cizozemských trestních rozhodnutí na probíhající trestní řízení v České republice	838
6.1.1	Překážka věci zahájené (<i>lis alibi pendens</i>):	839
6.1.2	Překážka věci rozhodnuté (<i>res iudicata</i>):	840
6.2	Uznávání a výkon trestních rozsudků cizozemských soudů	841
6.2.1	Uznávání rozhodnutí o provedení úkonů trestního řízení	841
6.2.2	Uznávání a výkon pravomocných konečných rozhodnutí v trestním řízení	841
6.2.3	Uznávání a výkon pravomocných konečných rozhodnutí v trestním řízení v Evropské unii	844
7	Mezinárodní soudy a tribunály	846

Kapitola XXXI: Základní charakteristika trestního řízení v systémech common law 848

1	Obecné výklady	848
2	Anglie a Wales	849
2.1	Organizace trestní žaloby, policie a soudů	849
2.2	Průběh trestního řízení	851

OBSAH

3 Spojené státy americké	854
3.1 Úvodní poznámka	854
3.2 Organizace a působnost orgánů činných v trestním řízení	855
3.3 Průběh trestního řízení	856
Použité latinské termíny a právní obraty	861
Seznam doporučené literatury	863
Rejstřík	868